

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

72. ÉVFOLYAM

2002. ÁPRILIS

No. 2 (333), Vol. 72, April 2002 USPS 178-560

2. SZÁM

“ELMEGYEK HALÁSZNI!”

Olvasd: János 21:1-14.

Hálát adunk a mi mennyei Atyánknak azért a nagy s felfoghatatlan csodáért, hogy kegyelme által ismét húsvétot ünnepelhetünk. S ha kibővítjük látásunkat és hozzáigazítjuk hitünket is, akkor bizonyosak is lehetünk, hogy egész életünk, földi és mennyei vonatkozásban, ebbe a húsvéti csodába van beágyazva.

Hiába volt minden mesterkedés, ármány, és cselszövés, hiába fitogtatta hatalmát Herodes vagy Pilátus, hiába a mai fogalmak szerinti koncepciók per a zsidó nagytanács részéről, hiába a 30 ezüstpénzért való júdáscsókos árulás, hiába a tagadás, Isten a maga kifürkészhetetlen módján, mert úgy szereti a világot, végrehajtotta és keresztülvitte a megváltás, a kiengesztelődés misztériumát szent Fia, Jézus Krisztus kereszthalálával és feltámadásával.

Senki nem hitte el, hogy a dolgok így alakuljanak. Senki nem emlékezett a próféciákra, senkinek nem jutott eszébe, mit és hogyan is beszélt magáról Jézus. S talán ha emlékeztek is volna, az, ami történt a nagypéntek/húsvét eseményeivel, semmi-

képpen nem fért be az emberi ismeretudatba. A halál mégcsak hagyjá, az hozzátartozik a múltó évekhez, s annak elodázhatatlansága mindennapi életünk szomorú kísérője. De hogy az Emberfiának harmadnapon fel kell támadnia, s ehhez fűződnek a mi örökéletünk, erre nem elegendő a képzelet, sőt bizony néha még a hit sem. Ezt bizonyítja a tanítványok megfutamodása, az asszonyok készülése a halott test rituális ellátására, az emmausi két férfi töprengése, s az újra összeverődő tanítványok kétségkedése.

Beletörődünk a megváltoztathatatlanba, magunk mögé tesszük a szomorúságot, s lelkiileg megfáradva igyekszünk szembenézni a napok kihívásaival. Az, akiben bízunk — gondolják ott és akkor —, aki mintegy reménységünké lett ebben a megkeveredett világban, aki valami másra, valami jobbra emelte fel tekintetünket, aki az Isten országa megvalósulását, a győzelmet a bűnön, a rosszon, s a halálon ígérte, az nincs többé. Azok pedig, akik az Ő halálát elősegítették, persze diadalt ülnek, hogy eltették ezt a fantasztát lábálól, aki megtérésre hívott, bűnbocsánatot hozott, szeretetre és szolgálatra ösztönzött az emberi lét kettős dimenziójában, vagyis Isten felé és az embertársak között. Ha ezzel befejeződött az isteni közbelépés, akkor nem is hibáztathatjuk a tanítványokat a magukért való aggódásukért, az ügyben való csalódásért, vagy megélhetésük gondjaiért.

De ennek a tanácstalanságnak, tehetetlenségnek a sötéttségét árasztja el a feltámadás ragyogása, ebbe a levertségi körbe lép a feltámadott Jézus rájuk köszöntve a biztatást, valóra váltva az elhaló reménységet: Békesség néktek! A feltámadott Jézussal való találkozás, s a feltámadott Jézus felismerése hozza létre életünkben a nagy változást, nyitja meg a távlatokat, s a vat bennünket az Ő országa nemcsak polgáraiva, hanem terjesztőivé is.

Milyen emberi, hogy Péter napirendre tér az események felett. Elmúlt. Ez a tapasztalatok közé tartozik. Az egykori, felhevülésben kiáltott hitvallásnak nincs jelentősége, s az ijedelemben fogant tagadó sza-

vaknak sincs éppúgy. Az emberek halászá-sára vett megbízatás is érvényét veszette. “Elmegyek halászni!” Elmegyek újra csak halakat halászni! Ez a magát csalódottnak tudó ember kifogása. A visszahúzóds, az elfordulás, ahelyett, hogy jobban, alaposabban venné szemügyre, vizsgálatra a történeteket. Bizony hányan is vannak azok, akiket megszólított Jézus az igében és a szentségekben, s mert a magukfajta reménységet nem érték el, elmennek, Péter szavaival, halászni. Elhatárolódnak a nagyszerű valóságtól, az Istenközelség áldásaitól. Megélünk mi magunkban valahogy. S mindegyik tanítvány megy Péter után.

A szakemberek azonban, akik ismerik a haljást, a vizeket, a hálókezelést, nem fognak halat. Mégcsak nem is dereng bennük talán egy korábbi csodálatos halfogás emléke, amikor a parton álló idegen enni-valót kér tőlük. Önmagunkban, elvonatkoztatva teremtett létünk kereteitől, semmi az igyekezet eredménye. Valaki kell, aki tudja, mire is van szükségünk, hogy helyreálljon az egyensúly, hogy valósággá legyen a szabadulás, hogy éljen bennünk és általunk az az Ország, melyben Jézus a szolgáló király. Ő mondja meg nekik és nekünk, hogy merre vessük ki a hálót, meről várhatjuk eredményeinket, mi módon vehetünk erőt bűneinken, s miként nyerünk békességet ebben a világban és az eljövendőben. Csak Óáltala, csak az Ő hívó és indító szavára, csak az ige által, csak hordozva az Istengyermekség jelét: a keresztséget, csak táplálkozva nagy alázattal a kegyelem asztalánál az Ő teste és vére által, csak megteljesítve az Ő parancsát, hogy éljünk és szolgáljunk egymás között szeretetben.

Az elgondolkoztató mindebben az, hogy a feltámadott Jézus hozzánk szabja a megtérés, az új életben való járás csodáját. Ott a Tibériás tengernél a halászokat ügyesebb, eredményesebb halászokká minősítette át. Így szól bele a mi életünkbe is, kihez, kihez. Milyen az életed? S ráknézve ezt nem az anyagiakra érti, hanem a lelkiekre, a Vele való viszonyra, s a végső reménységekre, mert Ő lesz eljövendő ítélő élőkét és holtakat. Hogy Péterék hol ereszték le a hálót eredményes halfogásra, az

HAJNALI SZÓ

**TEGNAP MÉG ZOKOGOTT A KERT,
A SÍRBOLT
A MINDENNEK VÉGÉT JELENTŐ
HÍR VOLT,
DE A SÍR ÜRES!
KŐ NEM ZÁRJA MÁR:
ÖRÖKRE LEGYŐZETETT
A HALÁL!
S ÁMULVA HALL A HAJNAL
ÚJ BESZÉLŐT:
„NE KERESSÉTEK HOLTAK KÖZT
AZ ÉLŐT!”**

Lukátsi Vilma

számunkra is hívás az igében, hogy életünk labirintusában kinek a szavára figyeljünk maradandó értékek tekintetében. Ugyanis Jézus szavai tulajdonképpen nem a halogás gazdagságára volt kecsgetetés, hanem arra, hogy Őbenne találjuk meg életünk kérdéseire, s ezért földi életünk folytatásának a kihívásaira a megoldást, feleletet. Mert hiába rengeteg a hal, amit kivonni sem tudtak, hiába ez a pillanatnyi nagy eredmény, a táplálék, a megerősítés nem arra épül. Az Urat felismerő, hirtelen lelkesülő, s Hozzá kiúszó Pétert, a hajókból partra lépő tanítványokat már várja a Jézus készítette reggeli, az Ő kenyere és az Ő hala!

Ebben a reggeli kis parázstűznél süttő halban és kenyérben nyújtja Jézus feltámadásának csodálatos valóságát. Nem nagy szavak, nem fenyegető kiáltvány, csak falatnyi kenyér és falatnyi hal. Mire kikészülődnek a hajókból, mire kibogoznak a hálókat, mire megszámlolják a fogott halakat, Jézus már ottvan és kész csillapítani éhségüket, ébreszteni lelküket, s mindnyájukat, akiket elhívott, újra tanítványoknak, apostoloknak, küldötteknek, Isten Országá terjesztőinek tekinteni. Ez a megbocsátó, ez a bűnöket elfedező, ez a megváltó kegyelem és szeretet, mely hozzáigazodik ahhoz a szükséghez, ahhoz a helyzethez, amiből azt hisszük, hogy nincs kiút, amiben azon búslakodunk vagy lázadunk, hogy nincs reménység, ami közböbbségre kísért, s ami a bűn bilincsét veri ránk.

De Jézus megjelent a tanítványoknak, meg még ötszáznak, s bizonyára még sokkal többnek is, hogy hívjon mindnyájunkat hitre, reménységre, szeretetre, szolgálatra az Ő Országában. Ez az Ország ugyan láthatatlan, de az Úr által máris közöttünk van és napról-napra bontakozik ki valóságá.

A könnyebb, de végzetesebb választás a mai világ nyögései közpette az, amikor a keresztyén emberek felmondanak keresztyéni szövetségüket és azt mondanák: "Elmegyünk halászni. Minket mindez nem érdekel, nekünk nincs közünk a dolgokhoz." De van! Csak merjük képletesen kivetni a hálót, merjünk kiállni hitünk igazságaiért, merjünk színtvallani minden körülményben arról az Úrról, Aki előttünk jár, Aki nem kenyérrel és hallal, hanem testvérel és vérével táplál, az Ő igéjével vezet, bátorít, és tanít, s Aki feltámadott, él és uralkodik, hogy Vele mi is éljünk, az Ő nevében szolgáljunk, és az Ő dicsőségében járjunk mindörökké. bb

MC jelzésű olvasóinktól is szívesen elfogadunk alkalmi lapfenntartó adományt.

A GYÓGYÍTÓ ÚR

"Nem bocsátok rád egyet sem azok közül a bajok közül... Mert én, az Úr vagyok a te gyógyítód" (2Mózes 15:26).

D. Ordass Lajos püspök egy monori igehirdetésében mondta 1958-ban: "A Megváltó szenvedése szenvedőkhöz szól. Mindannyiunkhoz... S ha nem tévedek, akkor az általunk ismert emberi történelemnek kevés olyan korszaka volt, amelyben annyira egyetemes kérdéssé lett volna az embereknek a szenvedés, mint ma."

Valóban, a szenvedés mindannyiunk kérdése mai is, az új évezred elején. Bizonyos az is, hogy az új évezred nem fogja megoldani ezt a súlyos kérdésünket. Az orvostudomány fejlődésével lehet könnyíteni a műtétek lefolyását, megrövidíteni a kórházi időt, altatással kikapcsolni a kritikus szakaszt. de a szenvedésből való kijutás, a bajokból való megszabadulás rejtély marad. Több évvel ezelőtt, amikor kórházban betegség gyötört, és a fájdalom enyhítésére több próbálkozás történt gyógyszerrel, injekcióval, és a szenvedés nem szűnt, így szóltam orvosbarátaimhoz: "Hát valóban nem tudtok segíteni?"

A közelmúltban egy főorvos hittestvéremlőnk alázatosan kimondta, amikor a fájdalommentesebb műtéti megoldást helyezte kilátásba: "Nem biztos ez sem, mert mi sebeszek nem mehetünk a biztos eredmények elé." Mi keresztyének sem, bibliaismereztünkkel, teológiáknkkal, hittudományunkkal. Mindez csak horgony, amellyel belekapaszkodhatunk a gyógyító Úrba, Aki kiemelhet a bajból.

Ára van! A gyógyító Úr Krisztus, Aki sebeivel gyógyít a legnagyobb kínból, a bűn gyötrelméből. Tud Ő más bajból is kiemelni. Nem bocsátja népére az egyiptomiakat ért veszedelmeket. Nem csapnak össze a Vörös-tenger hullámai népe felett. és a viharzó tengeren Jézus lecsendesíti a háborgó habokat.. De a bűnök hullámverésének elnémitása Jézus életébe került. Nagy ára van, melynek nyomában felbuzog a hála.

Feltétele van! Figyelni kell a Gyógyító szavára. Nem lehet saját alkotta receptjeinkkel gyógyulni. A közmondás szerint "mindenki saját sorsának kovácsa", de betegségből való gyógyulásunkban nem vagyunk orvos, aki önmagát meggyógyíthatja. A belgyógyásznak a sebészhez kell mennie, ha műtetre szorul, és hallgat utasításaira. Gyógyulásunknak lelki életünk vonalán is feltétele, hogy hallgassunk Isten törvényére, mely felnyitja, feltárja bűnbűnünket, és ezután örülhetünk a bűnbocsánat életünkben megnyilvánuló, gyógyító erővonalainak.

Kilátás van! Nem kilátástalan a helyzetünk, mert Urunk közelében maradunk, hogy gyógyultan tudjunk szolgálni azokban a közösségekben, amelyekbe beállított. Vannak, akik a magányban keresnek kiutat, de itt sem találják meg: "Mert már nem ízlett, rosszinyú betegnek, A remény hamujában sült pogácsa sem." (Tóth Árpád.)

Isten gyermekeinek közösségben és csendes magányban is azért van kilátása, mert megízlelte a "reménység hamujában sült pogácsa" jóízét, amit Ő nyújt gondviselő szeretetének és gyógyító szavának erejében!

Szimon János, soproni ev. lelkész

MÁRCIUSI VISSZATEKINTÉS

Március 15-ét ünnepelte a nemzet. Mint mindennek, az ünnepeknek is van színe és visszája. Március 15-nek a színe az, hogy a nemzet egy emelkedő szakaszában jó példát mutatott Európának és az egész világnak. Ifjúsága, de valamennyi nemzedéke felszabadultan ünnepelte, hogy törvénybe iktatták a polgári egyenlőséget. A modern Magyarországnak 1848-ban teremtették meg az alapját. A polgári értékek akkor nyertek jogot széles körben.

Az ünnepeknek van ugyanakkor visszája is. Hiszen az előbb említett jogok a nemes szándék-ellenére nem teljesedhettek ki minden polgár számára. Ez nem a törvényalkotók számlájára irandó, sokkal inkább a törvény alkalmazóira. Igazságtalanok azonban velük szemben sem lehetünk, mert tudjuk, hogy egyetlen törvény sem lehet tökéletes, már csak azért sem, mert emberalkotta művekről van szó.

Sokszor és sokan kérdezik, hogy mi az ünnepek értelme. Az olyan ünnepek, mint a nemzeti ünnep, van-e máig ható üzenete? Mert hiszen a történelem folyamán minden hatalom a maga javára próbálta kiaknázni, kihasználni értelmüket, üzenetüket. Pedig mi sem egyszerűbb annál, hogy megértsük: ünnep csak hétköznapi kiemelkedő teljesítményei után következhet, legalábbis polgári felfogás szerint. 1848. március 15. és ami utána következett, nagy teljesítmények hozadéká.

Ha egy ünnepek ilyen üzenete van, akkor lehet is, kell is rá hivatkozni. Az ünnepek egy ember, egy polgár számára mit sem ér. Csak másokkal együtt kap értelmet. A nemzeti ünnepen valamennyi magyarnak joga van ünnepelni, ezerévesnél is nagyobb teljesítményekre gondolni. Jó lenne, ha az ünnepek színeihez egyének és közösségek hozzáadnának, nem elvonnának. Az ünnepek így teljesedhetnek ki a nemzeti lobogók alatt.

Kiss Miklós, mosonmagyaróvári ev. lelkész

D. ORDASS LAJOSRA EMLÉKEZÜNK

D. Ordass Lajos mártírpüspökünk születésének 100. évfordulója (1901. február 6) alkalmából lapunk tavalyi augusztusi és októberi számában ismertettük az évfordulóval kapcsolatos gallneukircheni és budapesti ünnepi megemlékezéseket. Múlt számunkban a 77 évesen 1978-ban elhunyt Ordass Lajos püspök 1947-ben tett amerikai útjáról számoltunk be. Most, a cikksorozat befejezéséeként, az 1957. évi amerikai látogatásáról hozunk összefoglalást.

IV. Amerikában 1957-ben

Ordass Lajos püspököt 1956 októberében rehabilitálták és az október 23-i események után pár nappal újra átvehette püspöki hivatalát. Az Evangélikus Világszövetség ekkor meghívta még 1947-ben megválasztott alelnökét, Ordass Lajost, hogy az amerikai Minneapoliban sorra kerülő harmadik Világgyűlésen prédikáljon a megnyitó Istentiszteleten. Az állam megadta neki és további öt kiküldöttnek a kiutazási engedélyt: Szabó József püspöknek, dr. Nagy Gyula és Wiczián Dezső teol. tanároknak, Hafenscher Károly és dr. Keken András lelkészeknek.

Minneapolisban jobban el volt foglalva hivatalos ügyekkel, mint első amerikai útja során, mert a Világgyűlés előtt a végrehajtóbizottság ülésén kellett résztvennie, majd magán a Világgyűlés ülészakain, amelyeket az ő igehirdetése nyitott meg. Végül felkérték, hogy ő legyen az egyik nagy parkban, százezres tömeg előtt megrendezett záróaktusnak is a főszónoka, amire készülnie is kellett. Így gyülekezetek látogatására nem maradt sok ideje.

A Világgyűlés rendezőse, az amerikai ev. egyházak vezetői, az AMEK-kel együttesen mégis lehetővé tették, hogy mind az öt delegátustársa, még a Világgyűlés megnyitása előtt eljusson egy vagy több amerikai magyar ev. gyülekezetbe, azokban igehirdetéssel, előadással szolgáljon, és résztvehessen egy AMEK által rendezett lelkészgyűlésen is. Erre a nyugatclevelandi gyülekezetben került sor. Bár azon Ordass Lajos nem tudott résztvenni, annak 16 résztvevője között 12 amerikai magyar lelkész és 4 vendéget láthatunk az akkor felvett fényképen.

De ezen a találkozón túl volt Minneapolisban augusztus 21-én, az oda is elutazott amerikai magyar lelkészek és családtagjaik, valamint a városban letelepedett kevésszámú magyar lakos kérésére egy reggeli magyar úrvacsorai Istentisztelet. Ezen Ordass Lajos csupán magyarul szolgált. A rendezőség legfeljebb 30-40 személy részvételére számított, így a kijelölt templomot túlságosan nagynak találta. Azonban amikor

ennek a híre a Világgyűlésen elterjedt, a magyarul nem beszélők közül is sokan eljöttek és megtöltötték a nagy templom padjait, bár semmit sem értek. Ezek közül többben — Ordass Lajos feljegyzése szerint a magyarokkal együtt 134-en — úrvacsorát is vettek. Ezt követően a magyar püspök arra is szakított időt, hogy a magyar lelkészekkel és a helyi magyarokkal, mintegy 40 személlyel, együtt ebédeljen, velük elbeszélgessen, kérdéseikre feleljen, érdeklődjék amerikai szolgálatuk felől.

A Világgyűlésen az EVSZ első alelnökévé választották, s az új végrehajtóbizottság tagjává is. Agyűlés után lefoglalta még a bizottság értekezlete is. Ennek ellenére sem akart megfélekezni azokról, akikkel Minneapoliban nem találkozhatott. Naplójába ezeket írta:

“Igen sajnáltam, hogy ezalkalommal nem állt módomban meglátogatnom az amerikai magyar evangélikus gyelekezeteket, hogy újra találkozhattam volna velük. Mindössze Cleveland [egyik] gyülekezetét tudtam érinteni és ott egy hétköznap esti Istentiszteleten prédikálni.” E sorok írója is jelen volt ezen az alkalmon a clevelandi Első Egyházban, amelynek a temploma teljesen megtelt. Ordass Lajos a 23. Zsoltárról prédikált: “Az Úr az én pásztorom, nem szűkölködöm” témáról, különösen kiemelve a címben lévő személyes névmást (“én”). Ugyanott közös vacsora volt, majd másnap reggel a püspök megtekintette a nyugatclevelandi gyülekezet templomát, ahol a helyi lelkészekkel együtt reggelizett, akik

ORTODOX ELLENZÉS

A moszkvai orosz-ortodox pátriárkátus ellenzi a katolikus egyház oroszországi újrastrukturálódását – közölte a pátriárkátus szóvivője. Az ilyen irányú projektek megsebzik a két egyház közötti együttműködést. A moszkvai pátriárka jogosnak ítéli azt a princípiumot, miszerint Oroszország területén minden kereszténynek ortodoxnak kell lennie. Az ITAR-Tass hírügynökség jelentése szerint a katolikus egyház — hívei növekvő száma miatt — struktúráinak bővítésére törekszik.

“Egy ilyen kezdeményezés megbéníthatja a két egyház közötti dialógust” – jelentette ki a pátriárkátus szóvivője. A kommunizmus bukása óta a Vatikán és a moszkvai pátriárkátus között egyre feszültebb a kapcsolat. Moszkva azzal vádolja a katolikus egyházat, hogy erőszakos térhódítást folytat hagyományos ortodox területeken. Nem nézi jó szemmel a görög-katolikus egyház

aztán családtagjaikkal együtt kikísérték őt a repülőtérré.

Clevelandból egyedül repült Washingtonba, majd onnan New-Yorkba, ahol delegátustársaival találkozott, s akikkel együtt dr. Fry Franklin egyházi elnöknek (püspöknek) és feleségének voltak vacsoravendégei. Ugyanis a minneapolis-i Világgyűlésen az EVSZ elnökének megválasztott, ismert amerikai egyházi vezető ezen a napon lett 57 éves és ezt a napot a magyarországi kiküldötttel óhajtotta megünnepelni. Ezt követően a magyar püspök és öt társa hajón tértek vissza Európába, majd vonaton Magyarországra.

Ordass Lajos többé nem jutott el Amerikába, de más külföldi országba se. Hamarosan megindult ellene a támadások sorozata és 1958 júniusában újból megfosztották püspöki tisztétől. Ezután semmiféle szolgálatot sem végezhetett, de nem esett bántódása. Azok közül, akikkel második amerikai útja során találkozott, nem sokan tudták őt szerény otthonában a következő 20 év során — mert: 1978 augusztusában hazahívta őt az Úr — felkeresni. De akinek ez sikerült — ezen kevesek közé tartozott e sorok írója is —, azoknak szinte mindig elmondta, hogy igen jól érezte magát Amerikában, de különösen az amerikai magyar ev. gyülekezetekben és, ha a dolgok nem úgy alakultak volna, mint ahogy alakultak, minden bizonnyal tudott volna tenni valamit érdekükben.

Ezért talán megértik olvasóink, hogy most e cikksorozat közlésével nemcsak emlékeztünk Ordass Lajos püspökre, hanem halát is adtnak érte az Úrnak.

Dr. Pósfay György, genfi ev. lelkész

visszaállítását sem, amelyet annak idején Sztálin szüntetett meg. Infosender

NYÁRI MAGYAR ISKOLA

A Külföldi Magyar Cserkészszövetség idén is megrendezi hagyományos nyári iskolatáborát a fillmor(e)j regényes Sík Sándor Cserkészparkban. Az iskolatábor ideje július 6-21.

A délelőtti “iskolaórákat” délutánra szakköri foglalkozások, kirándulások, fürdés, s egyéb vidámságok váltják fel.

Minden érdeklődőnek szívesen nyújtanak felvilágosítást a 973-208-0450 telefonszámon vagy levélben Külföldi Magyar Cserkészszövetség, 2850 State Route 23, Newfoundland, NJ 07435-1443 címen. KMCSZ

HA VALAKI KRISZTUSBAN VAN,
ÚJ TEREMTÉS AZ:
A RÉGI ELMÚLT, ÉS ÍME ÚJ JÖTT LÉTRE!

2KORINTHUS 5:17

A magyarság első misszionáriusa: Hierotheos Adományok nyugtázása

Mint ismeretes a vándorló magyarságnak már több ízben volt találkozása Krisztus hírnökeivel. A honfoglalás évtizedeiben azonban a nép zöme még nagyon távol volt az igaz Istenismerettől. Az egykori források legtöbbször pogány szokásokról és kegyetlen harcmódokról számol be. A görög Skylitzes — aki türköknek nevezi őseinket — azt írja róluk, hogy “nem hagynak fel betöréseikkel és szüntelenül pusztítják a rómaiak területeit”. Theotmar salzburgi érsek szerint “Isten egyházait felgyújtották és minden épületet elpusztítottak”. A bolgár Gardezi tűzimádókként említi a “szemrevaló és szép külsejű” magyarokat, akik állandóan portyázásokra mennek. Anonymus szerint pedig “az egykor bölcs és szelíd szkíta népet” a szüntelen háborúskodás tette “hirtelen haragúvá és kegyetlenné”.

A X. század első felében ilyen körülmények ellenére az ország két vezére, Bulcsú és Gyula testvérek részéről feltámadt az érdeklődés Krisztus tanítása iránt. Skylitzes feljegyzése szerint Bulcsú “színlag a keresztyén hit felé hajolva Konstantinápolyba jutott”. Ott megkeresztelkedvén, maga a Bíborbanszületett Konstantin császár lett a keresztaja és “patrikiosi méltósággal megtiszteltetvén, sok pénz uraként tért vissza hazájába”. Am utóbb, hitét megtagadva részt vett a 955-ös Lech.mezei ütközetben, majd I. Ottó német császár kivégeztette.

“Nem sokkal utóbb Gyula is, aki szintén a türkök fejedelme volt — írja Skylitzes — a császári városba jön, megkeresztelkedik, s ő ugyanazon jótéteményekben és megtiszteltetésekben részesült. Ő magával vitt egy jámborságáról híres, Hierotheos nevű szerzetest, akit Theophylaktos pátriárka Türкия püspökévé szentelt, s aki odaérkezvén, a barbár tévelygésekből sokakat kivezetett a keresztyénséghez. Gyula pedig megmaradt hitében, ő maga nem intézett soha betörést a rómaiak területére, és az elfogott keresztyénekről sem feledkezett meg, hanem kiváltotta őket, gondja volt rájuk, és szabaddá tette őket.”

Történelmi jelenet elevenedhet meg most a keresztyén misszió elkötelezteinek képzeletében: Miután a bizánci pátriárka a Hagia Sophia templomában püspökké szentelt, Hierotheos Gyula vezérrel és kíséretével elindul Erdély felé.

Mit tudunk a magyar millennium évében szentté avatott Hierotheos életéről? A mo-

nostor, amelyben szerzetes volt, a bizánci birodalom egyik szent hegyén, a Konstantinápolyhoz közeli bithyniai Olymposon volt. Amikor az új püspök hazánkba érkezett, a Tiszába torkolló Maros folyó völgye és Gyulafehérvár lett egyházszerző tevékenységének színtere. De mivel őt nemcsak Gyula országrésze, hanem egész Magyarország püspökévé szentelték, feltételezhető, hogy térítő munkáját hazánk egész területére kiterjesztette.

Hierotheosnak 940–970 között még nem voltak nyugati vetélytársai, csak 970 után kezdtek missziói tevékenységbe Bruno és Piligrim püspökök. Első hazai misszionáriusunk, aki a bizánci császártól a metropolita címet is megkapta, közreműködött a veszprémi völgyi “Szentséges Istenanya metropolitai monostor” létrehozásában. És arról se feledkezzünk meg, hogy ő volt az, aki Szent István királyunk édesanyját, Géza nagyfejedelem feleségét, Saroltot, Gyula leányát, megkeresztelte.

Dr. Fabiny Tibor, teol. tanár, egyháztörténész
In: [Evangelikus] Missziói Magazin

AMIT MA AZ EVANGÉLIKUSOK TANÍTANAK ISTENRŐL, A VILÁGRÓL, AZ EMBERRŐL

Ha valakinek ezek a kérdései, akkor előfordulhat az, hogy egyesek azt felelik: “Vedd elő a Bibliát, kezd el annak olvasását, mert abban minden lelki kérdésre találhatsz választ!” Ez igaz, de a Szentírás üzenetének a megértése nem egyszerű feladat. Mindaz, ami a fenti címben olvasható kérdések megválaszolásához segíthetne, a mi Bibliánk 66 könyvének legtöbbszörében megtalálható, de ezek megkeresése, csoportosítása, a körülmények leírása, amelyekben egy-egy kijelentés elhangzott, a szöveg értelmezése, kiértékelése, és sok minden más, alapos tanulmányokat igényel.

A keresztyénség első idejében a válaszadás feladatával több újszövetségi irat szerzője – különösen Pál apostolra gondolhatunk – próbálta az úttörés szolgálatát vállalni. Később a gyülekezetekben – főleg a keresztesítésre jelentkezők oktatására, illetőleg a gyülekezetbe való felvételükhöz szükséges bizonyágtétel ünneplés elmondására – megszövegezték az ógyházi hitvallásokat. A középkorban a keresztyénség híres teológusai, az “egyházatyák” foglalkoztak az egyház tanításával, majd a reformátorok is ezt folytatták. Ilyen munkákból születtek meg az oktatás céljára összeállított katekizmusok, illetőleg azok a hitvallások, amelyek pontosan körülírták egy-egy területen élő keresztyének hitbeli összetartozásának az alapjait. Ilyen volt 1530-ban a Német–Római Birodalom legfőbb kormányzati szerve előtt, a birodalmi gyűlésen

Köszönettel nyugtazzuk a 2002. február 4-e és március 23-a között vett többféle adományt.

• AZ “ERŐS VÁR”-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$20: Mergl Éva (PA). **\$10:** Zugor Ernő *apósa, Voise Heinrich emlékére* (ON). **\$6:** Dr. Mészáros György (CO). **\$4:** Özv. Baráth Jánosné (FL). **\$3:** Molnár Istvánné (OH). **\$2:** v.Hefty Frigyes (CA).

• EV. EGYHÁZI ISKOLÁKRA

Bp.-Fasor - \$100: Dr. Konkoly László (PA).

• A MAGY. EV. KONFERENCIA JAVÁRA \$135: N.N. **\$10:** N. Fekete Ádám (Svájc), N. Fekete Miklós (NJ).

• A.M.E.K. TAGSÁGRA

2002: Gomola Mária (ON).

Szíves tájékoztatásul: Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat **Erős Vár** névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia a hazai ev. egyházi középiskolák javára és alkalmilag – akár adományozók által is – meghatározott egyházi szükség enyhítésére szívesen továbbít adományokat.

felolvasott “Ágostai Hitvallás” is.

Már korábban is szívesen használták az egyház tanítását összefoglaló teológiai művek megnevezésére a “dogmatika” szót, amely magyarul egyszerűen “tanításgyűjtemény”-t jelent. Ilyen művek az egyház tanítását rendszerbe foglalva tárták a hívek és az érdeklődők elé.

A magyar evangélikusság több mint 450 éves történetében – eltekintve egy, a II. Rákóczi Ferenc idejében németről magyarra fordított dogmatikától – két ízben jelent meg ilyen könyv az idők folyamán: 1888-ban dr. Masznyik Endre teológiai professzor tollából, majd 60 éve D. dr. Pröhl Károly soproni professzor életművéként.

A 2000. évvel ezek száma egy harmadik “dogmatika” első kötetével is megszorodott, amelyben pontosan a címben található kérdésekre kaphatunk részletes, pontos, és könnyen érthető feleleteket. Címe: “Az Egyház mai tanítása, I. kötet”, írta dr. Nagy Gyula teológiai tanár, ny. evangélikus püspök. Kiadója a Magyarországi Evangélikus Egyház Sajtóosztálya (Üllői út 24, 1085 Budapest, Hungary). Ezt a majdcsak 400 oldalas könyvet szeretettel ajánljuk nem-teológiai végzettségű, de hitünk alapjai iránt érdeklődő, és Magyarország határain kívül élő testvéreink figyelmébe, majd annak – remélhetőleg a közeljövőben kiadásra kerülő – második kötetét is, amelyben a megváltásról, a Szentlélek munkájáról, és a keresztyének reménységéről lesz szó. P.Gy.

“HALÁL, HOL A TE FULLÁNKOD?”

Olvasd: IKorinthus 15:54-57.

Szerintem a halál az emberiség legnagyobb ellensége és legnagyobb büntetése is. Ádám és Éva őseink bűnbeesése óta arra emlékezünk hogy bűnös faj vagyunk. Rosszra visz hajlamunk. Többször választjuk a sötétség útját mint a világgóságét. Őszülőpárunkat azzal büntette meg Isten hogy engedelmetlenségük után kiüzte őket a Paradicsomból és lángpallóssal felfegyverzett angyalokat tett az Édenkert elé, hogy többet ne érhessek el az élet fáját. A halál fullánkja a bűn. Ez maradt az emberiség örökségéül. Káin és Ábel, Dávid és Uriás, az özönvíz mely elpusztította a bűnös embereket, a makacs egyiptomi fáraó, kinek elsőszülöttjét elvitte apja engedetlen-sége, Júdás...

A halált nemcsak a bűn következményének látjuk ma is, hanem az emberi élet természetes, de tragikus végének. Koldus is, király is egy sorsra jut. Születésünktől fogva egyik lábbal a sírban állunk. Sok író, költő a halált választotta témájául. Ezek közt Edgar Allan Poe és Emily Dickinson, amerikai hírneves író és költő emlékeztetik olvasóikat a halál kikerülhetlenségére, misztikus valóságára.

Igazán, a halál mindnyájunkat mélyen elgondolkodtat, talán rémít, fájdalomba, keserűségbe úz. De nekünk van reményünk! Jézus Krisztus feltámadása ez a remény. Őbenne Isten visszavezet bennünket az Édenkertben megörzött élet fájához, melytől el voltunk tiltva. Megváltónk, Ki nagy-pénteken magára húzta az emberiség leg-ijesztőbb leplét, a halált, harmadnapon feltámadott. Ledobta a halál leplét. Kereszt-ségünk által mi is “oltva” vagyunk Krisztus életébe, halálába, és feltámadásába.

Egy kisfiú és az apja egy vidéki úton kocsikáztak nyitott ablakkal egy szép tavaszi délután. Hirtelen egy méhecske beszállt a nyitott ablakon. A kisfiú megrémült, mivel halálosan allergiás volt méhcsípésre, de édesapja gyorsan a bogár felé csapott kezével, markába fogta, összenyomta, és elengedte. De ahogy elengedte, a méhecske tovább szállt, mivel nem lett agyonnyomva, és rögtön újra a kisfiú felé röppent. Apja újra meglátta fia rémült tekintetét. Ekkor az apa kinyújtotta kezét és mutatta a fiának. Tenyere közepén még ott volt a méhecske fullánkja. “Látod”, mondta a gyerekeknek, “nem kell többet félned. Én elvettem a fullánkot, hogy neked ne lehessen bajod.”

Ugyanez a húsvét üzenete számunkra is. Többet nem kell félnünk a haláltól, mert Krisztus szembe szállt a halállal miattunk és értünk. Az Ő diadala miatt mi meg-

vagyunk váltva az ősi büntől és következményétől – a haláltól. Krisztusunk elvette a fullánkot helyettünk. Hogy nekünk ne legyen többé félelem az életünk. Pál a Korinthusiakhoz intézett első levelében így írja: “Halál, hol a te diadalod? Halál, hol a te fullánkod?” Hála az Istennek, aki diadalt adott nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által. Őbelé szűrődött a fullánk és a halál mérge, de Ő legyőzte. Miattunk, értünk. Krisztus feltámadott! Eltaszította tőlünk legnagyobb ellenségünket, legnagyobb félelmünket. Átala új életünk van! Örök életünk! Átala mi is diadalmaskodni fogunk. Koldus és király, mindaz, aki szívből hiszi, hogy Krisztus érte halt meg. És érte győzte le a halált.

Amikor életünk saját vagy szeretteink halandósága miatt felhőkkel van borítva, emlékezzünk a húsvét diadalmas üzenetére: “Krisztus feltámadott!”, és Pállal együtt, az egész kereszténységgel egyetemben szálljunk mi is szembe a halállal:

“Halál, hol a te fullánkod?”

Rigneyné Szántó Ildikó, gonzalesi ev. lelkész

Egyetlen mondatban

• Pápai rendeletre római katolikus miséken ezentúl rendszeresen két szín alatt történhetik áldozás (úrvacsoraosztás), hasonlóan az ortodox, anglikán, meg protestáns gyakorlathoz.

• A “Lutheran Church of Australia” egyház Márk evangéliumának a középpausztáliai bennszülött “alyawarr” nyelvén való megjelentetése után elkészült az Apostolok Cselekedetei könyv kiadására.

• A 62 éves Krause Christian, a braunschweigi tartományegyház püspöke, nyugdíjba ment püspöki szolgálatától, de munkáját 2003 nyaráig folytatja, mint az Evangélikus Világszövetség elnöke.

• Albánia fővárosában, Tiranában háromszázlelkes evangélikus gyülekezet tevékenykedik, főleg dániai evangélikusok támogatásával; jelenlegi lelkészük, Christenstein Karl is dán származású (Tiranán kívül Krujában, Durazzóban, és Epimanaszen is alakulóban van evangélikus gyülekezet).

• A délsarkai orosz kutatóállomáson ortodox templomot építenek azoknak az orosz sarkkutatóknak az emlékére, akik életüket áldozták a Délsark felfedezéséért.

• Amerikai bejegyzéssel magyarnyelvű ún. Nemzetközi Keresztény Internetes Egyház létesült “László tiszteletes” vezetésével, mely felekezetenfelülséget igényelve baptista egyházképet öltött fel.

HÚSVÉTI ÉNEK

Az egész világ újul.
Új örömök intenek.
Ahogy föltámadt az Úr,
Föltámadnak mindenek.
Érzik Alkotójukat,
Milyen erős, és Urukát
Szolgálják az elemek.

A tűz lobog és röpül.
A levegő szétterül.
A víz árad s völgybe gyűl.
A föld biztonságban ül.
Ami könnyű, feltolul,
És mélybe hull a súly.
Minden, minden megújul.

Már az ég nem oly borús,
A tenger sem háborús,
A szél sem olyan vad, bús.
Földi lejtőnk kivirult.
Újra zöldell a kopár,
Újra meleg a sugár,
Mivel a tavasz kigyúlt.

Enged a Halál fagya,
E világnak hadnagya
Birodalmát földadja,
Melyet bennünk hódított.
Míg az, mi nem övé,
Vágyott, hogy megörzené,
Sajátjából kikopott.

Élet a Halált veri,
S már az ember megleli,
Mit úgy fáj elveszteni:
Az Édennek kéjeit.
Kardját leeresztve, ím,
Utat ad a Kerubin,
S az Út könnyű és szelíd.

Krisztus újra eget nyit
És rabokat szabadít,
Akiket fogságba vitt
Holtuk óráján a bűn.
Azért diadalukat
Atyának és Fiúnak
S Szentléleknek, zengjük hűn!

Adam de Saint-Victor
Babits Mihály fordítása

MIT KERESITEK A HOLTAK KÖZÖTT
AZ ÉLŐT?

NINCS ITT, HANEM FELTÁMADT!

Lukács 24:5-6

~ A nőekkel számolni kell! ~

Forgatom a Központi Statisztikai Hivatal tavaly elkészült könyvecskéjét: *Nők és férfiak Magyarországon* címmel, s közben nem tudok szabadulni a gondolatától, hogy írásomat ezzel a mondattal kezdjem: Számoljon velünk! Igen, számolni kell velünk nőekkel.

Az új évezred előszobájában, visszatekintve egy hosszú megtett útra, látni kell, hogy megváltozott a világ. Micsoda fordulat történt azóta, hogy 1783-ban egy vitairat még úgy fogalmazott: "Megmutatás, hogy az asszonyi személyek nem emberek." S azóta is, hogy 1920-ban, részleges választójoggal Schlachta Margit, az első női képviselő a magyar parlamentbe jutott!

A múlt század elején a "gyengébbik nem" egyetemi tanulmányainak korlátozásáról döntöttek (1919 - numerus clausus), ma pedig pl. a Bölcsészettudományi karon, a doktori (PhD) képzésben 13%-kal több leány hallgató vesz részt, mint férfi. Vannak bizonyos területek, ahol még alulreprezentáltak a nők (pl. politikai élel, vezető pozíciók), más pályákon viszont az asszonyok képviselik a többséget (általános iskolai, vagy gimnáziumi pedagógusok).

Vajjon, mi a helyzet az evangélikus egyházban? Ma már kevesekben okoz megdöbbenést az, ha egy protestáns felekezet "tisztelletes asszonyával" találkozunk. Megszokottá, elfogadottá vált, hogy a reformáció egyházai nőket is ordinálnak, lelkésszé avatnak. Nem volt ez mindig olyan magától értetődő, természetes. A múlt század elején még azért is meg kellett küzdenie az érdeklődő leányhallgatóknak, hogy az egyetemre egyáltalán bebocsátást nyerjenek, a teológiai stúdiumok közelébe kerülhessenek. Végzés után hitoktatóként elhelyezkedhettek ugyan, de gyakran csalódnuk kellett, mert a meghirdetett állásokat inkább férfitanítókkal töltötték be. Arról álmodniuk sem lehetett, hogy egy gyülekezet vezetését bíznák rájuk. Nemcsak Magyarországon, hanem Európa és az USA számos evangélikus egyházában hosszú időre, szívós elszántságra, áldozatos szolgálatra volt szükség ahhoz, hogy az áttörés bekövetkezhessen. Németországban, Thüringia tartományban ordinálták az első lelkésznőt 1927-ben. Majd két évvel később, Dániában a másodikikat. Több mint két évtizednyi idő után, 1951-ben, avatták lelkésszé a harmadikat, Bancikova Darinát, a Tót Ev. Egyházban. Az ordináció nehéz feltételekhez lett kötve. Az egyik legfontosabb kitétel az volt, hogy az avatandó lelkésznőnek egyedülállónak kellett lennie. A teológiát végzett, de férjezett asszonyok csak ún. lelkészi-munkatársi titulus viselhettek. Jogaik csorbitva voltak, és ami nehezébe tette a megélhetésüket, sokszor anyagi juttatások nélkül, vagy a férfiakénál jóval csekélyebb javadalom mellett kellett végezniük szolgálatukat.

Ma már az 1973-as év, az első magyarországi papnő ordinálásának a dátuma történe-

lem. Tizenöt esztendeje minden teológiát végzett leánynak, asszonynak lehetősége van arra, hogy felavatását kérje és reá bizzák egy gyülekezet vezetését. Ma, a Magyarországi Evangélikus Egyház aktív lelkészi karának 28,2%-a nő. Alig van olyan gyülekezet, amelyik ne fogadná szívesen egy lelkész-asszony szolgálatát. Ma már "számolni kell velünk", nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy az igehirdetők közel egyharmada mi vagyunk. Amikor idáig jut az ember a visszatekintésben, elámul és meglepődik önmaga is a csodán, hogy Jézus, az egyház Ura, minden emberi értetlenségünk, okoskodásunk ellenére véghezviszi akarátát, azt, hogy nőkre és férfiakra egyaránt reábizta az evangélium továbbadásának szent feladatát.

Vele kell számolnunk! Istennel kell számolnunk, Akik kiválaszt és küld a papi szolgálatba. Egy lelkésznő története talán segít ezt megvilágítani. A hetvenes évek végén, az érettségét megelőző nyáron, amikor életének minden hibás döntése, a bűnei rászakadtak, döntött, hogy a hit útján, Krisztus követésében akar járni. Vallásos családban nőtt fel, de azon a júliusi délutánon értette meg életében először, hogy mit jelent Isten végtelen, feltétel nélküli szeretete. Belső békéjének megtalálása mellett azonban hamarosan belső nyugtalanság fogta el. Állandó készletést érzett, hogy a lelkészi pályára menjen. Józan esze tiltakozott ellene. Ismerte a papi családok kiszolgáltatott helyzetét. A szocializmusban a lelkész a rendszer elenségéeként volt számon tartva. Szülei is ellenzték, féltették. Ám a készletésből, vágyakozás lett. Érezte, Isten hívja. Imádságos alázattal, "szent kétkedéssel" bizonyítékot kért fentről. Jelenkezési lapját így a Teológiai Akadémia mellett egy vidéki egyetemre is beadta. Ez utóbbi helyre utazott le aznap, hogy felvételi vizsgát tegyen. A vonat szűfolt volt. A kupében asszonyok ültek, kivéve a sarokban azt a férfit, aki egy vöröses borítású könyvet forgatott. Hamar beszélgetésbe elegyedtek a nők. Faggatták a felvételre utazót, mi lesz, ha nem sikerül a vizsga? És akkor ő elkezdett beszélni a hitéről, arról, hogy milyen örömmel készülne a papi pályára, csak hát szülei féltik, kételkednek. Az asszonyok közül, ki hitetlenkedve, ki könnybe lábadt szemmel hallgatta. Egyedül a sarokban, a férfi figyelt feszülten. Nem nézett a beszélgetőkre, de az indulás óta egyetlen egyszer sem lapozott új oldalra a vörös könyvben...

Leszállaskor a férfi ott várta a peron lépcsőjénél. "Mi a neve? Hol laknak a szülei?" – támadt rá rögtön. "Ez párttitkár lehet, vagy az Állami Egyházügyi Hivataltól!" – gondolta két-ségbeesetten a lány. Rémült arcát látva a férfi elmosolyodott, és folytatta: "Tudja baptista prédikátor vagyok. Írni akarok a szüleinek. Ne féltsék, hiszen magát az Úr hívta el!"

Két nap múlva ott volt a biztató, bátorító le-vél a szülők asztalán és még egy magyarázat is

arról a vörös könyvről. "Az esti alkalmunkra akartam kiválasztani a dicséreteket az énekes-könyvünkéből, de Isten más, fontosabb feladatot bízott rám."

Brebóvszkyne Pintér Márta, budapesti ev. lelkész, a Magyarországi Evangélikus Egyház Női Misszió Osztálya vezetője

II. SZILVESZTER SZOBRA

Szobrot állítottak II. Szilveszter pápa emlékére Budapesten, a kelenföldi Szent Gellért-templom előtti téren. Az alkotást Mayer Mihály pécsi megyés püspök avatta fel. Jelen volt az ünnepségen Semjén Zsolt, a kulturális minisztérium egyházi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára és az emlékmű alkotója, Varga Imre Kossuth-díjas szobrászművész is.

A 3.5 méteres bronzalkotás a világon a második szobor II. Szilveszterről: az elsőt az egykori pápa szülőhelyén, a franciaországi Aurillacban emelték. Varga Imre szobrászművész az egykori katolikus egyházfőt bal kezében a magyar koronával ábrázolta, ezzel is jelezve, hogy a történetírás szerint ő küldte a koronát Szent Istvánnak.

Mayer Mihály beszédében rámutatott arra, hogy a pápa a korona elküldésével önálló hierarchiájú egyházat hozott létre Magyarországon, elismerte István király "hitelességét", és egyúttal befogadta a magyarokat Európába. A püspök szerint II. Szilveszter budapesti szobra az erkölcsi elvek megőrzésének fontossága mellett arra is figyelmeztet: Magyarországnak, a magyarságnak akkor van igazán esélye Európában, ha fel tudja mutatni keresztyén hitét, szellemiségét. II. Szilveszter pápasága négy éve alatt — 999 és 1003 között — megszilárdította a nyugati keresztyénséget Középeurópában. Az egykori katolikus egyházfőt tudósként, filozófusként, politikusként, királyok tanítójaként és tanácsadójaként is számon tartják. Nevéhez kötődik az arab számok meghonosítása Európában, mindenszentek ünnepének elrendelése, valamint az egyenlő jogú európai államok szövetségének a szorgalmazása is.

MTI

EGYHÁZ ÉS ÁLLAM VÁLÓBAN

Az állam és egyház szétválasztását, a különböző vallások azonos elbírálását javasolta március elején a Norvég [Evangélikus] Egyháztanács illetékes különbizottsága. A kormánytámogatást élvező egyháztanács bizottsága négy év vizsgálódás után jutott arra a megállapításra: eljött az ideje, hogy véget vessenek az állam és az evangélikus egyház 465 éves egybefonódásának. "Elvben minden vallást azonos módon kell kezelni" – mondta Bakkevig Trond, a bizottság elnöke. Norvégiában 1537-től az evangélikus egyház az államvallás letéteményese. MTI

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

- D. Szabó József ev. püspök, neves Madách kutató születésének 100. évfordulójára emlékeztek Mesteriben április 1-én. Az ünnepség kapcsán emléktábla avatására is sor került. Az ünnepi szolgálatot Ittész János győri ev. püspök végezte.
- Idén az Evangélikus Hittudományi Egyetem harmadéves hallgatói János evangéliuma alapján tartottak passió előadást budapesti és vas megyei evangélikus gyülekezetekben.
- Sopronban az ev. líceum épületeinek bővítése és felújítása során legutóbb 250 millió forintos beruházással tornatermi épületet avattak fel ünnepélyesen. A létesítményhez szükséges anyagiak felét a düsseldorfi "Hermann Niermann" Közalapítvány biztosította, a többi a Magyarországi Evangélikus Egyház, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, Sopron megyei jogú város, és az Ifjúsági és Sportminisztérium.
- A március elején Budapesten tartott XII. Országos Evangélikus Papné Csendesnap a lelkési házasságok problémáival foglalkozott.
- Az Andrassy-út 60.sz. alatti hírhedt épületben most megnyílt "Terror Háza" a német és szovjet megszállás borzalmairól tanúskodik kiállítás formájában. Többek között láthatók itt evangélikus vonatkozásban emlékeztető tárgyak D. Ordass János püspöktől, Böröcz Sándor, dr. Keken András, Sággy Jenő lelkészekről, Zsedényi Béla egykori nemzetgyűlési elnöktől, s Sztupkay Sándor presbitertől is. A kiállításról ezt írja dr. Fabiny Tibor teol. professzor: Nemzetünk és felekezeteink közelmúltjának súlyos megpróbáltatása intő jel kortársaink és utódaink nemzedékének: soha ne legyen többé részünk se jobb-, se baloldali diktatúrában.
- A Magyar Cserkészszövetség Sík Sándor író és költő, a magyar cserkészlet egyik megalapítója és a cserkészpedagógia megteremtője tiszteletére "Emberebb ember, magyarabb magyar" címmel június 27-ig tartó emlékkiállítást nyitott meg.
- A Magyarországi Evangélikus Egyház "lelki-teológiai megújulása érdekében" és annak előmozdítására Evangélikus Belmissziói és Baráti Egyesület alakult 61 alapítótaggal. Az egyesületnek Szeverényi János esperes a lelkési és ifj. Fabiny Tibor egyetemi tanár a nemlelkési elnöke.
- "Kék mezőben fehér rózsa" címmel két kazettára feldolgozott, 4 óra 20 perces videófilm készült a hazai evangélikusságról. A filmet Lakatos Iván rendezte dr. Fabiny Tibor professzor, egyháztörténeti szaktanácsos és Trajtlér Gábor lelkész-organon-

művész, egyházzenei szaktanácsos közreműködésével.

- Szügyben másodállásban Blatniczkyné Hammersberg-Ganczstuckh Júlia az ev. gyülekezet új lelkése.

- A budapesti németajkú református gyülekezet számára félévszázad után újra birtokba vették, felújították, és felszentelték egykori templomukat a Hold-utcában. A felszentelési aktuson evangélikus részről D. Szebik Imre elnök püspök, D. dr. Harmati Béla délkerületi püspök, s Wellmer Andreas budavári német lelkész mondott áldást és köszöntőt. A templomot a pártállami idők alatt raktárnak és varrodának használták.

- Nemcsak Vizsolyban lopták el a Bibliát, hanem az Országos Széchényi Könyvtár olvasóterméből is eltűnt az ún. "magyarázatos Biblia". Onnét, ahonnét minden belépővel rendelkező olvasó szabadon választhat a kitett több ezer könyv közül, azaz, hogy használat után mindenki köteles azt helyére visszatenni. Miként is van ez: Akinek ennyire kell a Biblia, az vélhetően olvassa is, aki pedig rendszeres Szentírás-olvasó az csak nem lop egy könyvtárból?! Inkább renéljük, hogy aki elvitte, az olvasni akarja és nem tudadni rajta.

- Tavaly augusztusi alakulása után április 16/18-án tartja első munkaülését a Magyar Evangélikusok Tanácskozó Testülete. Ennek a testületnek a Magyarországi Evangélikus Egyházzal együtt az Erdélyi [Magyar] Ágostai Hitvallású Evangélikus Lutheránus Egyház, a Vajdasági [Magyar] Ágostai Hitvallású Evangélikus Keresztyén Egyház, a Külföldi [Nyugateurópai] Magyar Evangélikus Lelkészek Munkaközössége, és az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia az alapítója.

- Az Evangélikus Missziói Központ kéthavonként megjelenő folyóirata, "Misszió – evangélikus magazin" címmel ezentúl az "Evangélikus Élet" c. országos hetilap alkalmi mellékleteként és utcai árusításban is terjesztésre kerül.

- A 2001/2002-es tanévben indult el a már évek óta tervezett gyakorlati, ún. hatodik év az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. Ez annyit jelent, hogy a hallgatók még nem kapják meg a diplomát az ötödik évben teljesített szigorlatok után, hanem lelkészjelöltként vagy lelkészsegédként, tréfásan: próbapapként kikerülnek egy-egy mentor mellé, akinél (a gyülekezetben vagy az intézményben) a gyakorlati lelki-gondozás kérdéseivel foglalkoznak. A tanév végén záróvizsgára kerül a sor, ennek sikerrel való megállása után kapnak dip-

lomát, s a tulajdonképpeni segédlelkési év csak ezután következik.

- Születésének 100. évfordulóján ünnepélyesen megemlékeztek Pógyor Istvánról, a Keresztyén Ifjúsági Egyesület (KIE) mártírhaltalt halt titkáráról. A KIE-t 1950-ben szüntették meg. Pógyor Istvánt 1951-ben államellenes összeesküvés vádjára alapján ítélték el és börtönözték be. A börtönben halt meg 1953-ban. A KIE a nyolcvanas évek végén szerveződött újjá Magyarországon.

- A Magyarországiért Alapítványnak a bpfasori evangélikus gimnázium dísztermében tartott márciusi, 26. díjkiosztó ünnepélyén a "Magyar Örökség" posztumusz díjával tüntették ki többek között evangélikus vonatkozásban Reményik Sándort (1890-1941) megtartó és felemelő költészetéért, továbbá Rátz László (1863-1930), Hittrich Ödön (1865-1950), Mikola Sándor (1871-1945), és Renner János (1889-1976) egykori fasori tanárokat a nemzet jeles tudósait felkészítő pedagógiai munkásságukért.

- A <www.vallásforma.hu> Magyarország legnagyobb vallási témájú, sokféle linkgyűjteményű honlapja. A honlapon nemcsak a vallások kimerítő felsorolását találhatjuk, hanem az irányzatokat közös gyökereik szerint csoportosították a szerkesztők. — A Magyarországi Evangélikus Egyház honlapját <www.evangelikus.hu> címen találhatjuk meg a világhálón.

Ev. Élet et al.

FRANCIÁK ÉS A BIBLIA

Katolikus egyházi körkérdésre adott 1004 személy választát általánosítva, a franciák –

- 64%-a fontosnak tartja a Bibliát az emberiség vallási öröksége vonatkozásában;
- 58%-ának nincs Bibliája;
- 72%-a soha nem is olvasott a Bibliából;
- 54%-a idejétmúlt könyvnek tartja a Bibliát;
- 38%-a szerint a Bibliának a mai időkre aktuális üzenete van;
- 29%-a szerint a Bibliának jelentős a hatása egyéni életükre nézve. www

Rövidesen megjelenik

Turchányi Sándor:
HA MEGHAL A VÖRÖSBEGY
c. könyve

mely esszéi és igehirdetési válogatott gyűjteményét hozza.

A könyv megjelenéséről, beszerezhetőségéről haladéktalanul értesítéssel leszünk.

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: Juhász-Shepherd Ferenc
 Templom és lelkesi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi Istentisztelet délelőtt 10 órakor, angol-magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonszáma: 561-7316. A lelkész otthoni telefonszáma: 941-2212.

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Tamásyné Molnár Éva
 Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkesi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. Úrvacsoraosztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

TORONTO

Lelkész: Bernhardt Béla főesperes
 Templom: 116 Bond St. Lelkesi hivatal (minden posta ideküldendő): 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505, USA; tel.: (216) 221-3178. Felügyelő: Bottlik Józsefné; tel.: (416) 484-1540. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hónap második és negyedik vasárnapján du. 4 órakor.

Február 24-én megtartottuk az évi rendes közgyűlést. Erről a gyülekezet húsvéti körlevelében számoltunk be részletesen. Ha valaki nem kapott volna a körlevélből, jelezze; szívesen küldünk belőle. ■ Reménytelten nézünk elébe gyülekezetünk alakulása 75. évfordulójának a megünneplésére. Erre terv szerint ez év november 10-én kerül sor. Meghívókat még kiküldünk. Előreláthatóan az ünnepi Istentiszteleten velünk lesz Ft. Pryse Michael, egyházkerületünk püspöke is. ■ Már most kell előjegyzésbe vennünk azt is, hogy 2003. január 19-én gyülekezetünk lesz a torontói magyar keresztény egyházak 34. ökumenikus áhítatának a vendéglátója, házigazdája. ■ Úrvacsoraosztás legközelebb június 23-án lesz, évadzáró Istentiszteletünk kapcsán. ■ "Húsvét után is higgyed, hogy élő Urad van és ezért sohasem vagy egyedül, nem vagy magányos, elhagyott, nem vagy kiszolgáltatottja rontó hatalmaknak, mert minen napon veled van Jézus és javadra fordítja sorsod eseményeit. Higgyed, hogy élő Urad van. Ezért nem kell bűneid terhét sem hordoznod, nem kell reménytelenül nézned a jövőbe, hiszen Ő megbocsát, helyet készít számodra Isten országában!" (Madocsi Miklós: Csillagfény.) ■ Legyen mindnyájunkban maradandó a húsvéti öröm a feltámadás hitében. Erős vár a mi Istenünk! —BB.

Címváltozásokról

Ha a postahivatal jelenti nekünk a címváltozást, annak kettős következménye van:

Először: Minden címváltozással visszakézbesített lappéldányért 60 cent portót kell fizetnünk. 60 centet! Sajnos, sok kicsi sokra megy. Az amúgyis csekély pénzállományt az ilyen büntető portók feleslegesen leterhelik.

Másodsor: Az olvasó azt a példányt, melyet a címváltozás jelzésével a posta visszakézbesített, nem kapja meg. Meglehet, hogy később azt a példányt hiányolja és még a szerkesztőséget okolja elmaradásáért.

Amikor tehát költözik az olvasó, szíveskedjék lapunkat is értesíteni az új címről. Megtakarítunk 60 centet, s a lapküldés is folyamatos marad. Köszöni a figyelmet a Szerkesztőség

LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA
 2002. MÁJUS 15-ÉN

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2002. MÁJUS

- Róma 15:14-21 – Zsidók 2:1-9
- 1Kor. 14:6-9,15-19 – Zsidók 2:10-18
- Lukács 22:39-46 – Zsidók 3:1-6
- Márk 9:14-29 – Zsidók 3:7-19

HÚSVÉT 6. VASÁRNAPJA

Heti ige: Zsoltár 66:20

- 1Péter 3:13-22 – János 14:15-21
- 1Királyok 3:5-15 – Zsidók 4:1-13
- 2Mózes 17:8-13 – Zsidók 4:14-5:10
- Lukács 11:1-4 – Zsidók 5:11-6:8
- MENNYBEMENETEL ÜNNEPE
 Efezus 1:15-23 – Lukács 24:44-53
- Jelenések 4:1-11 – Zsidók 6:9-20
- Kolossé 1:19-23 – Zsidók 7:1-10

HÚSVÉT 7. VASÁRNAPJA

Heti ige: János 12:32

- Ap.Csel. 1:6-14 – János 17:1-11
- Ezékiel 11:14-20 – Zsidók 7:11-22
- Lukács 21:12-19 – Zsidók 7:23-28
- Lukács 12:8-12 – Zsidók 8:1-13
- Ap.Csel. 1:12-16 – Zsidók 9:1-10
- Ézsaiás 41:8-14 – Zsidók 9:11-15
- Zakariás 4:1-14 – Zsidók 9:16-28

PÜNKÖSD ÜNNEPE

Heti ige: Zakariás 4:6

- Ap.Csel. 2:1-21 – János 20:19-23
- PÜNKÖSDHÉTFŐ
 1Korinthus 12:4-11 – Máté 16:13-19
- Ap.Csel. 4:23-31 – Zsidók 10:1-18
- Ap.Csel. 8:12-25 – Zsidók 10:19-25
- Ap.Csel. 11:1-18 – Zsidók 10:26-31
- Ap.Csel. 11:19-26 – Zsidók 10:32-39
- Ap.Csel. 18:1-11 – Zsidók 11:1-7

SZENTHÁROMSÁG ÜNNEPE

Heti ige: Ézsaiás 6:3

- 2Korinth. 13:11-13 – Máté 28:16-20
- Jeremiás 10:6-12 – Zsidók 11:8-22
- Ézsaiás 43:8-13 – Zsidók 11:23-31
- Ap.Csel. 17:22-34 – Zsidók 11:32-40

ERŐS VÁR
 P O BOX 770828
 LAKEWOOD OH 44107-0038
 RETURN SERVICE REQUESTED

PERIODICALS POSTAGE
 PAID
 CLEVELAND, OHIO

ELŐFIZETÉSE
 LEJÁRT-E?

0003 CC
 MRS GABOR BRACHNA
 4211 VIRGINIA DR
 FAIRVIEW PARK OH 44126-1755

- 2Péter 1:16-27 – Zsidók 12:1-1
- Lukács 23:44-49 – Zsidók 12:12-27

2002. JÚNIUS

- 5Mózes 6:4-9 – Zsidók 12:18-24
- PÜNKÖSD UTÁNI 2. VASÁRNAP
 Heti ige: Lukács 10:16
- Róma 1:16-17 – Máté 7:21-29
- Lukács 10:1-16 – Zsidók 12:25-29
- Jeremiás 36:1-6 – Zsidók 13:1-14
- 1Thesszalónika 2:1-8 – Zsid. 13:15-25
- Titus 1:1-9 – Ámósz 1:1-2 3:3-8
- Lukács 22:24-29 – Ámósz 3:1-2,9-15
- Filippi 1:12-18a – Ámósz 4:1-13

PÜNKÖSD UTÁNI 3. VASÁRNAP

Heti ige: Máté 11:28

- Róma 4:13-25 – Máté 9:9-13,18-26
- Példabeszédek 9:1-10 – Ámósz 5:1-17
- 2Mózes 2:11-25 – Ámósz 5:18-24
- 1Sámuel 1:1-11 – Ámósz 6:1-7
- Máté 15:29-39 – Ámósz 7:1-9
- Lukács 23:39-43 – Ámósz 7:10-17
- Jeremiás 31:8-14 – Ámósz 8:1-3 9:1-6

PÜNKÖSD UTÁNI 4. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 19:10

- Róma 5:1-8 – Máté 9:35-10:8
- Lukács 5:27-32 – Ámósz 8:4-12
- 2Mózes 32:30-33:1 – Ámósz 9:7-15
- Mikeás 7:7-8 – Hóseás 1:1-9
- Máté 18:15-20 – Hóseás 2:4-25
- Máté 27:3-10 – Hóseás 4:1-10
- Róma 8:1-6 – Hóseás 5:8-6:6

PÜNKÖSD UTÁNI 5. VASÁRNAP

Heti ige: Galata 6.2

- Róma 6:1-11 – Máté 10:24-39
- Keresztelő János emléknappja
 Ap.Csel. 13:13-26 – Lukács 1:57-67
- Az Ágostai Hitvallás emléknappja
 Efezus 2:4-10 – János 15:1-11
- Nehémiás 9:29-36 – Hóseás 8:1-14
- Márk 11:22-26 – Hóseás 10:1-11:11
- 2Korinthus 13:10-13 – Hóseás 13:1-14
- Péter és Pál apostol emléknappja
 1Korinthus 3:16-23 – Márk 8:27-35

PÜNKÖSD UTÁNI 6. VASÁRNAP

Heti ige: Efezus 2:8

- Róma 6:12-23 – Máté 10:40-42 [LRC1]